

'रंग डारो ना श्याम' या होळी-नृत्यात सुनिता बगाले, भाग्यलक्ष्मी मोघे, गौरी काळे व सहासिनी ओक.

कथक साधना केंद्राचा तिसरा वार्षिकोत्सव

सौ. ललिता हरदास यांनी चाल-विलेच्या कथक नृत्याच्या वर्गाचे वार्षिक स्नेहसंमेलन माधव नगरातील हॉलमध्ये सोमवार दि. २४ ला सायंकाळी पार पडले. त्यात सर्व वर्गाच्या विद्यार्थिनींचा सहभाग होता. डॉ. नारायणराव मंगरूळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली, क. काजल शर्मा यांच्या हस्ते नटराजाच्या प्रतिमेसमोर दीप प्रज्वलित करून संमेलनाचे उदघाटन करण्यात आले. कथक साधना केंद्राचा अहवाल, उद्देश आणि संपूर्ण निवेदन सौ. हरदास यांनी केले.

कार्यक्रमाची सुरुवात क. क्षितिज व क्षमा हरदास यांच्या गणेशावंदनाने झाली. गणेश परण, शिवपरण व विष्णुस्तूती ह्या नृत्यानंतर ह्या दोघांनी क्षीपनृत्य-शिव-पंचाक्षरस्तोत्र सुलताल व चौतालळात अतिशय कौशल्याने व सहजतेने सादर केले. हे स्तोत्र भपाळी व यमन रागातून सुश्राव्य झाले. नंतर कथक नृत्याचं प्रदर्शन प्रारंभिक प्रथमा, मध्यमा वर्गातील विद्यार्थिनींनी क्रमाक्रमाने केले. हस्तसंचालन, पदसंचालन, पूर्णजाल, थाट, आमद, तोडे, तुकडे, परण, ततुकार या नृत्यप्रकारांतून अभिनयाचं बीज अकारित कसे केले ते दर्शविले. या माध्यमांचं प्रस्तुतीकरण त्रितालात केले. गतभाव न पानिहार हे कथक नृत्याचे महत्त्वाचे प्रकार तर माखनचोरी हा कथक नृत्य कलावताचा आवडता प्रकार सादर करण्यात आला.

द्वैपदीवस्त्रहरण हेही परिणामकारक ठरले. सर्वांत शेवटी 'कभी कभी' ह्या शीर्षकाखाली १) सीताहरण के समय जटाय, २) मेन बांधने वक्त वानरसेना तथा छोटीसी गिलहरी, ३) लक्ष्मण मूर्छित होने पर हनुमान

का पर्वन उडाना इ. पौराणिक प्रसंगांतून कधी कधी परमेश्वराला सूडा कसे भक्ताने माहूच होते हे दाखवून देण्यात आले.

नायिकाभेद हा विषय साहित्यिक आणि गीतकार व नृत्यांगनांना सूडा प्रिय आहे. त्यात अभिनयाचा विशेषतः सात्विक भावांचा आविष्कार प्रभावी ठरला. आलसी सूर्यफूल ही लहान मुलांची नृत्यनाटिका आकर्षक वाटली. शेवटी 'रंग डारो ना श्याम' हा भारतीयच्या आवडत्या सणावर आधारित होरी नृत्यप्रकार सादर करून कार्यक्रम संपला.

क्षितिज व क्षमा हरदास यांच्याशिवाय गौरी काळे, सुनिता बगाले, भाग्यलक्ष्मी मोघे, सहासिनी ओक, नीलम मिस्त्री, सुनिता जोशी, प्राजक्ता टिकले, प्रफुल्ल खोलकटे, मोनिका बोरीकर, कोमली राव, रश्मी गंगाणे, मीना खरबंदा, वैशाली पिंपरकर, पल्लवी सालकर, मंजिरी दाणी इ. मुलींनी हे सर्व नृत्य प्रकार अतिशय सहजसुंदररीत्या करून प्रेक्षकांची मने जिंकली.

कार्यक्रमाच्या शेवटी डॉ. मंगरूळकरांनी प्रमुख अतिथी क. काजल शर्मा यांना व त्यांच्या मातोश्रींना पद्मगुच्छ देऊन सन्मानित केले. काजल शर्मा यांच्या हस्ते महभाग घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थिनींना प्रशस्तिपत्रे देण्यात आली. साथीदारांना संस्थेतर्फे अल्प पुरस्कार देण्यात आले. श्री. नारायणराव मंगरूळकरांच्या भाषणानंतर क. काजल शर्मा यांनी नागपुरकरांच्या नृत्यशािबाराच्या प्रतिमाद्वारे कौतुक करून विद्यार्थ्यांना शोभच्छा व्यक्त केल्या व संस्थेबद्दल गौरवाद्गार काढले.

—सौ. मोहना माडीकर

